

Chusan, da iz Kitajcev izžmikajo vojne odškodnine 150 milijonov frankov.

Za poduk in kratek čas.

Kakšni so?

(Izvirni dopis s Pohorskih hribov)

Milo je čitati bilo v našem priljubljenem „Gospodarji“ zanimive članke in pojasnila nakan znanega rovarja „Schulvereina“, kateremu smo štirski Slovenci kakor mrzlej burji na jesen v naših planinah, brez vse zaslombe izpostavljeni. Hvala Ti na Tvojem trudoljubji, ki bo vsaj zavednim Slovincem močno služilo v brambo, kadar bi taki hinavci „osrečevalci“ se utegnili z medom namazanim gobcem med nje pritihotapiti.

„Nemški veter“ ali sploh „nemec“ piha, pravijo pri nas gorjancih, kedar čutimo strogo žvižgati okrog ušes mrzli sever. Da so prusaki vže od davna naši najhujši neprijatelji, to vemo vsi, pa tudi znamo za berolinski „Drang nach Osten“ in „Deutsch bis zur Adria“. O tem dvojem se suče tudi vsa zagonetka o početku „Schulvereina“ in kakor vidimo, hočejo oni to pot na vso moč vresničiti drugo geslo: „zur Adria!“

Ko so l. 1866 Prusi ali Prajzi našo vojsko pri Kraljevem Gradcu nabili, rekali so pruski časniki: pruski učitelji so premagali sovražne armade! Da pa tistokrat Prusi še niso si prisvojili dežel, kjer nemci v Avstriji prebivajo, temu bilo je krivo baje le to, da so bili ti poslednji na takšno pograbljenje in pohrustanje nepriljubljeni. V teku časa se je toraj porodila v glavi teh visokoletečih učenjakov misel, delati na to, da naše dežele za prajzovski želo-dec prebavljive naredijo.

„Nepolitični (?) Schulverein na Dunaji šestokrat iz Prajzovskega denar dobivlja in pogosto govoriyo njegovi kričači o nekež „zvishenej nemškej ideji.“ Čudno je še to, da šulverein svoje delovanje večjidel samo pri Čehih in Slovincih ter avstrijskih Nemcih širi. Vse ogerske dežele prepušča rogovilstvu Berolinskega „Allgemeiner Schulverein“.

Vzemimo v roke zemljevid in potegnimo ravno črto od pruske Šlezije čez Moravsko in za vogersko-hrvaško mejo dalje k Adriji, pa razvidimo, kam pes tace moli. Raztegniti Nemčijo do Adrije in iztrebiti tukaj napotje delujoče Slované (Čehe in Slovence) to, utegne glavni namen biti prusački.

Nad vse zanimivi so govori vodjev tega društva. Znani dr. Weitloff in prof. Kraus sta sicer lani pri občnem zboru skrivala močno za besede svoje misli, vendar pa se je dalo iz tega že dosti razbrati. Weitloff je navdušeno naznanjal, kako se udje od dne do dne množijo

in da jih je že do takrat pristopilo 250.000. Toda — dostavljal je — to je še le prvi početek društvenega razvoja, društvo bo pričelo delovati še le takrat, ko mu bodo udje že vsi avstrijski nemci in da bi se to hitreje zgodilo, je društvo v pravih zagotovilo, da se tam sprejemajo vsi brez vsega razločka naj bo dotični člen že „katoliški menih, evangeliški pastor ali judovski rabin.“ Drugi govornik je zopet proslavljal vznešenost velike „nemške ideje“, ki bo sicer še le ob svojem času na dan stopala.

Da, ubogi Čehi in Slovenci, preti nam nevarnost večja kakor si morda mnogi domisljujejo. Turki so v svojih džamijah učili svoje „pravoverne“: sovražiti „gjaure“ in ugonobljati jih, prusaki pa hočejo in snujejo proti nam pravo narodno vojsko, da, boj za življenje in smrt. Tolažimo se samo s tem, da smo še pod nezavisnim avstrijskim orlom, ki ne bo dal poginiti naše narodnosti v pograbljenem prusačkem žrelu, kajti tekla bo še kri, predno se taka „velika ideja“ tako tebi nič meni nič v dejanje dovede, toda sramota večna tistim Slovenskim odpadnikom, ki se dajo po Schulvereinu mamiti in še sami zanj rogovilijo! Pomisljijo naj, da se mora vsak zaveden Slovenec in narodnjak studom od njih obrniti, ker oni ne izdajejo samo lastno narodnost, ampak še več ter vabijo s svojim počenjanjem mirne rodoljube k boju. Vsa druga prilizovanja in prepiri padajo tukaj v nič. Tukaj pojde zgolj le zato, ali naj pridemo kedaj pod prusačko „pikelhavbo“, ter se damo poprej za to pripraviti, ali pa naj še ostanemo nezavisni avstrijski državljani, kar zamoremo, ako tudi svoje narodnosti ne zatajimo. Toraj slovenski renegati, še grši od Judežev, sram vas mora biti takega veleizdajstva, da, vsak „erjav kakor Judež hodi, naj ga pes za plotom jé!“

A kaj imamo mi Slovenci proti tej povodnji storiti? Vse drugo stoji preveč žrtev in zaprek, le ena pot je še odprta in ta je: zahtevanje, naj vlada tako društvo „velikih idej brez politike“, razpusti. To zamore biti najgotovejša in najkrajša rešilna pot. Narodnim Judežem pa še enkrat: Fej vas bodi!

Smešnica 16. Nemškutar zapiše svoje služabniki takov „zeignis“ namreč: „na 2 Julja ist fan dinst kumen, na 3 Augusta je fort. Takšno windiš-nemško kolobocijo želijo nam šulvereinarji na mesto naše lepe pravilne slovensčine! Le slovenski tepci in buteljni jim morejo prav dajati.

Razne stvari.

(Konfiscirane 14. številke) Gospodarjeve nismo dobili nazaj, ker je sodnija konfiskacijo potrdila, čeravno postava sama veli